

# ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

## ABONAMENTELE :

In CAPITALA : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.  
DISTRICTE : 36 . . . . . 18 . . . . . 10 . . . . .  
STRĂINĂTATE : 48 . . . . . 24 . . . . . 12 . . . . .

Articolii nepublicați nu se înapoiază

## PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa :

In ROMANIA : La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.  
HAMBURG : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 68, Biroul central de anunțuri pentru Germania.  
Pentru FRANȚIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA : Se va adresa la Agence Havas, Paris.

## ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV-a  
Reclame pe pagina II-a 5 lei — Reclame pe pagina III-a 3 lei  
— Scrisorile nefrancate se refuză. —

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

București, 20 Mai 1889.

Cu acea eleganță de cuvânt, în care d. Maiorescu este maestru; cu acea ironie fină care ustură epidermele ce cad sub sfîrcul său de mătase; cu acea putere de argumentare care te scoboară treptat din sferile abstracțiunii la faptele nevoiașe ale zilei și te face să tragi singur concluziuni amarnice pentru adversar; — d. Maiorescu și-a dezvoltat ieri interpellarea adresată Președintelui Consiliului, asupra inconvenientelor parlamentare ce rezultă din ținerea neocupate a atâtor prefecturi.

Aproape o oră, d. Maiorescu a ținut Parlamentul sub farmecul unei elocințe clasice, ducând cugetarea celor de elită prin sferile senine ale adevărurilor abstracte, și lăsând-o de-odată să se desfete în priveliștea grotescă a prezentului. Și trebuie să rizi după ce cugetai, și să cugești cu întristare după ce rideai.

Când oratorul a făcut teoria guvernului de idei și guvernului de interese; când a făcut distincțiunea între interesele generale și interesele individuale ale partizanilor; Camera întreagă a simțit locul pe care l'ocupă d. Lascar Catargi în mișcarea politică a statului român. Iar când d. Maiorescu a semnalat inconvenientul unui portofoliu vacant pe timpul sesiunii, și a analizat urmările nenorocite pentru regimul parlamentar ale atâtor prefecturi în perspectivă, Camera a acoperit prin aplauze puternice adevărurile oratorului.

Se știe că d. Catargi are o majoritate momentană de vre-o 9 voturi, însă această majoritate în raport cu numărul prefecturilor vacante, ne explică îndestulător zăbava onestului, d. Catargi de a ocupa cu titulari, aceste prefecturi. Mai mult încă, se știe chiar persoanele cărora s'au promis administrația județelor. Iar când d. Maiorescu s'a lăsat până la întrebările: Cine are să fie prefect la Bacău? cine la Putna? etc. — Camera a răspuns aproape unanim indicând persoanele.

Sdrobitoare au fost atunci concluziunile cugetării despre moralitatea regimului patronat de d. Lascar Catargi: Sdrobitor a fost sentimentul Camerii, pentru persoanele ce se întrec în zel pentru vinerea unei prefecturi.

Precedent intrisător pentru independența deputatului și pentru onestitatea regimului parlamentar!

Și ce-a răspuns guvernul, prin graiul autorizat al șefului cabinetului?

Ce-a răspuns?

Ți se lăsa ochii'njos de rușine, auzind cugetarea mărginită, fraza schiloadă și vulgară, nulitatea po-

litică a Președintelui Consiliului, care intrupează parlamentaric atâtea voiă țării.

Iar când clientela guvernamentală, la semnalul dat de ministrul Lahovari, a învăluit în aplauze frenetice simplicitatea capului cabinetului, — era siluit făr'de voce să gândești la ofensa ce se făcea, în acel moment, poporului român.

Nu, România modernă și d. Lascar Catargi, aspirațiile poporului și personalitatea bătrânului de la cărmă, sunt concepte care se exclud.

Cât va dura această stare anormală, nu știm. Dară, după cum interpellarea d-lui Carp, a învederat încă odată nedestoinicia și instinctele retrograde ale Președintelui ministerului, așa și interpellarea d-lui Maiorescu a învederat pentru toată lumea unde ne găsim cu moralitatea politică, sub consulatul d-lui Lascar Catargi.

## SERVICIUL TELEGRAFIC

'AL ROMÂNIEI LIBERE,

Berna, 31 Mai.

Consiliul federal a propus o nouă împărțire a circumscripțiilor electorale pentru consiliul național. Această măsură are a avea de consecință sporirea numărului conservatorilor în consiliul național de la patru la zece.

Cristianea, 31 Mai.

Doctorul Nausen și membrii expediției lui au sosit aci ieri, întorcându-se din călătoria în Groenlanda. Exploratorii au avut o primire entusiastă. Bateurile și casele erau pevoasate.

Londra, 31 Mai.

Relativ la împrumutul egiptean din 1888, sir Ferguson a declarat în Camera comunelor că acest împrumut a fost consimțit între guvernul egiptean și comisiunea datoritorilor publice. Firmanul Sultanului din 1888 a aprobat sporul datoriei egiptene de 500,000 lire în cea mai mare parte pentru lucrările publice și pentru capitalizarea pensiunilor.

Pilsen (Boemia), 31 Mai.

La Nuerschau 1400 lucrători s'au pus în grevă.

Petersburg, 31 Mai.

Mesagerul Guvernului anunță că la dejunul ce a avut loc ieri la Peterhof. Țarul a purtat toașul următor: Beau în sănătatea prințului de Muntenegru, singurul amic sincer și fidel Rusiei.

Belgrad, 31 Mai.

Exmitropolitul Mihail a sosit ieri seară. După dornia sa, nu i s'a făcut nici o recepție oficială. Înaltul cler, câțiva amici intimi și vreo sută de partizani așteptau pe mitropolit la debarcader. D. Persiani l'a salutat în termeni cordiali. Nu era nimeni de față din partea guvernului. Publicul a aclamat pe mitropolit. Ordinea n'a fost turburată.

Viena, 1 Iunie.

Consiliul municipal din Viena a invitat pe primarul Capitalei să exprime archiducului Reiner fericita impresie ce a produs populațiunii din Viena discursul său de inaugurare la academia de științe, care e pusă sub înalta sa protecție.

Viena, 1 Iunie.

Politische Correspondenz află din Belgrad, din isvor autorizat, că e cu totul falsă telegrama trimisă ziarului *Neue Freie Presse* în privința pretinselor neînțelegeri ce s'ar fi ivit între guvern și regență cu ocazia celor din urmă disordine din Belgrad. Toate istorisirile ce face *Neue Freie Presse* asupra acestor evenimente sunt exagerate și nesacate. Inezacte mai cu seamă sunt noutățile: că d. Pera Teodorovici apăra casa d-lui Garașanin, că guvernul avea intenția să proclame starea de asediu, și că ministrul de război ar fi refuzat să întrebuițeze trupe pentru restabilirea ordinii. D. Garașanin a mărturisit înaintea judelei de instrucție că a tras focuri de revolver, dar a contestat pira că ar fi rănit pe cineva de moarte.

(Agenția Română).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

## Ședința de ieri

Ședința de ieri a Camerii a fost un lung triumf pentru opozițiune.

Faptele guvernărilor sunt așa de stângace, așa de criticabile; linia lor de purtare politică așa de puțin corectă, că și de nu ar fi în opozițiune oamenii de valoare cari o compun, totuși situațiunea lor în Camera ar fi din cele mai plâpânde. Cu atât mai mult când membrii fostului minister și oratori încercați ca dd. Palade și Tache Ionescu, sau debutanți de valoare ca d. Crisenghi, pun autoritatea lor pentru a sublinia greșelile regimului.

Ședința s'a început printr'o cestiune de regulament care a ajuns să fie definită de d. Carp pentru ca biroul să primească din toate părțile loviturile cele mai întemeiate.

D. Pache a făcut pe morți să voteze; n'a cutedat însă să substituie voința sa liberei voințe a deputaților; d. Ilariu Isvoranu, ceva mai isteț, a mers și până acolo. Vestirile amicale și neamicale pe cari le-a primit, el vor corege poate de apucături cari numai precedente parlamentare și liberale nu ar crea.

A venit rândul interpelării d-lui Crisenghi, care a întregat pe d. Gherasi dacă conta să mână o numire făcută în *exvremis* de d. Vernescu la justiție, în frumoasele circumstanțe ce urmează. Un d. Isvoranu, unul din numeroasele rude sau protejați ai d-lui Ilariu Isvoranu, este destituit din postul de substituit de d. Marghiloman. Motivul destituirii era că d. Isvoranu, spre a răzbuna o insultă prin grai adusă mamei și ver-soareii d-sale, a ridicat noaptea din domiciliul lor pe d. și d-na Drăghicescu, și nemulțumit pe simplă aretare în localul poliției, i-a vîrît pentru o noapte în beci. Acest gîngăș magistrat la 23 Martie (*după demisionarea Cabinetului*) este nu numai reintegrat, dar înaintat, deși îi lipsea aproape 18 luni pentru stagiul regulamentar.

D. Crisenghi, în dezvoltarea întrebării sale, a avut căldură și momente fericite cari au sburit pe unii dd. de pe banca ministerială. Era greu a schița mai bine activitatea politică a d-lui Vernescu de cât prin aceste cuvinte ale tîhîrului orator: „V'ați început ministeriul justiției cu cererea de revizuire a condamnării nepotului d-voastre, colonelul Polizu, și l-ați încheiat cu căpătuirea d-lor Antonescu și Isvoranu.

D. Gherasi, titularul justiției, a declinat, bine înțeles, onoarea de a apăra un așa monstruos fapt și l-a lăsat pe d. Vernescu să bălăcească în justificarea lui. D. Vernescu a fost rău inspirat când a pus în cauză și pe d. Marghiloman. De la acesta d-sa a primit mica corecțiune ce urmează, pe care Camera a subliniat-o cu tuncete de aplauze:

„Nu mă voi folosi de faptul că „m'a adus d. Vernescu în cauză „pentru ca să'l atac; am protestat „încontra modului d-sale de a înțe- „lege legea de admisibilitate și de „înaintare în magistratură, în modul „cel mai energic putincios, refuzând „de a mai face parte dintr'un Ca- „binet, cu d-sa. (Aplause). *Indată ce „am văzut că modul său de a admi- „nistra cele judecătorești merge până „acolo că compromite și pe colegii săi, „și îndată ce am simțit că capitalul de „nifică autoritatea morală, singurul pe*

„care'l am, se stîrbește, se duce, prin a- „ceastă compromitere, m'am retras“.

(Aplause).  
D. Vernescu a tresărit sub biciu. Ciuda însă îl inspiră rău, căci era evident deplorabilul efect ce a făcut tuturor când a rugat pe fostul său coleg să vadă bârna în ochiul lui ear nu paiul în al d-sale, și când a acuzat pe d. Marghiloman de a nu avea decât ură și venin.

Bine înțeles că a ocolit cu dibăcie provocarea ce i s'a făcut de a da pe dată faptele la iveală și de a opera imediat răfuiala.

D. Vernescu vorbind de bârnă! d. Vernescu dându-se ca model al carității creștinești!

Atmosfera în acel moment era așa de încercată în Camera că nu prea știm care ar fi fost rezultatul unui vot, dacă s'ar fi provocat vre-unul.

Interesul a ajuns la apogeu cu splendidul discurs al d-lui T. Maiorescu.

Marele orator, logicianul implacabil, n'a ajuns niciodată ca ieri la o putere de expresiune atât de pătrunzătoare. Din deducțiune în deducțiune, d. Maiorescu a stabilit într'un mod irefutabil adanca perversiune a parlamentului ce se face prin prezența în Camera a unor deputați încă de mult numiți prefecți în județele lor.

Rechizitoriul d-sale, presărat de trăsuri de spirit scânteietoare, a făcut un efect imens.

Vorbind, spre pildă, de incidentul ivit când cu punerea în judecată a ministerelor Ion Brătianu, d. Maiorescu a avut o reflexiune adorabilă:

— „Priveam înaintea mea și căutam pe inamic; când colo, am fost împușcat pe la spate. Cine mă împușca? . . . un coleg. Azi ca deputat sunt mai liber în acțiunea și în cuvântul meu, pentru că nu mai mă tem de nici un . . . . *accident* de felul acesta.

Tot asemenea, aprețind numirea unui prefect la Botoșani, oratorul a ridicat tuncete de aplauze cu mica impusătură ce urmează:

— Aud că pentru Botoșani s'a făcut o numire și bine că s'a hotărît: nu zic însă că s'a hotărît bine.

Impresiunea produsă s'a putut măsura după răspunsul d-lui Lascar Catargi. Președintele consiliului, vizibil demontat, — și d. Catargi nu se demontează lesne — a debutat printr'această ripostă colosală, care pe franțuzește s'ar numi *une bourde*:

— „D. Maiorescu când vorbește are mare talent; cursul d-sale este însă că nu i sunt faptele ca vorbele. Nu sunt pregătit, dd-lor, dar după două zile, când voi căuta prin arhivă, v' voi, arăta cum sunt numirile d-sale!“

Mai departe, d. L. Catargi, care își cântărea vorbele cu dramă, s'a mărginit a spune că de geaba este criticat, când cei cari îl critică au numit prefecți pe dd. deputați Sandu Rașcanu și maior Teleman, și pe d. senator Suțu.

Președintele Consiliului părea a ignora cu totul că nimeni nu 'i contestă dreptul d'a numi deputați și senatori în funcțiuni administrative, dar că moralitatea parlamentară îl împedica de a 'i ține în Camera odată că sunt numiți sau desemnați.

D. Catargi, foarte scurt în răspuns, a încheiat prin declarațiunea de principiu că d-sa nu poate declara că nu sunt deputați cari vor merge la prefecturi îndată ce se vor încheide Camerele.

*Quod erat demonstrandum.*

Restul ședinții s'a pierdut în câteva hărțueli între d. Nădejde și banca ministerială.

Iritațiunea în rândurile guvernamentale era așa de vie, că d. Al. Lahovari, în risetul Camerii, s'a uitat până a da semnalul aplauselor unui atac personal făcut d-lui Maiorescu, și care 'l stropia și pe d-sa.

Iritațiunea se ascuțea cu atât mai mult cu cât în forma ei impecabilă cuvîntarea d-lui Maiorescu nu dedea loc celei mai mici critici de persoane.

Fiece zi care trece frimicește ce'l mai rămănea guvernului ca autoritate sau ca prestigiu.

## VAI DE EL!

Ce pățește la Camera, o spune-o și morților.

— Dar bine, d-lor, am mai fost prezident de Consiliu, și comediile ca *astea* n'am mai văzut.

Are dreptate bătrânul. Da, a mai fost prezident de Consiliu. Ce vremuri fericite erau p'atuncia! D. Catargi se rezima pe o imensă majoritate. Imprejurul său se adunase notabilitățile țării, pentru a salva principiul monarhic. Cum deschidea gura, salve de aplauze îi curma cuvîntul. Moșneagu era așa de venerat, încât majoritatea nici nu'l lăsa să se ostenească vorbind. La ce să mai vorbești, cucoane Lascarake, când suntem noi aci?

Dar vremurile s'au schimbat. Țara și instituțiile sale au făcut progrese. Stratele sociale cari ia parte la viața publică s'au dezvoltat. Cugetarea românească a mers înainte. Numai d. Catargi parcă a rămas pe loc.

Stat modern, chestiuni sociale, legi economice. Dar ce sunt *astea*? întreabă cu mirare d. Catargi. Și cu toate acestea d. Catargi vrea să guverneze Statul român, și încă să'l guverneze fără a avea cel puțin o majoritate, care să fie a lui.

Și se mai miră bătrânul, de ce pățește pe fiecare zi?

De'l interpeleză în vr'o cestiune de principiu, și se răspunde cu vr'o nesdrăvănie, pe care colegii din Cabinet sunt nevoiți s'o șteargă din procesele-verbale.

De'l întrebă în vr'o cestiune de fapt, cu privire la administrația internă, și se răspunde: Lăsați-ne să ștudiem și la toamnă o să venim c'un proiect de lege. Acesta e tipicul. La discuția bugetului de interne, d. Catargi a dat de vr'o 20 de ori acest răspuns.

Ba nu zău, poți lua în serios pe on. d. Lascar Catargi?

Camera glumește cu d-sa, nu discută. Iar când ministerul conspiră cu biroul, pentru a subtiliza voturile, ea se revoltă. Și când se revoltă, ține-te pânăz!... Să te calce o trăsura cu arcuți, eidea-beidea! dar să te calce o saca? — asta n'o rabdă minoritatea.

Și-o pățește Pake, de se duce bolnav acasă. Și-o pățește Gună, de nu mai îndrăznește să deschidă nici gura. Și-o pățește cuconul Lascar, de nu mai poate dormi.

Si cu toate astea, d. Catargi nici acum nu'și simte situațiunea.

Cu atât mai rău pentru dînsul.

## CRONICA ZILEI

M. S. Regele a primit din partea M. S. I. Sultanului o scrisoare de felicitare drept răspuns la notificarea ce l' s'a făcut de către Augustul nostru Sveran că principele Ferdinand, nepot al M. S. Regelui, a fost desemnat, conform art. 83 al Constituției, ca Moștenitor presumpțiv al Coroanei, și a primit titlu de Alteță Regală, Principe al României.

Exc. Sa Féridun-Bey, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Turciei, a avut onoarea a remite M. S. Regelui această scrisoare.

M. S. Regele a primit din partea A. S. R. Principelui Regent al Bavariei o scrisoare de felicitare drept răspuns la notificarea ce l' s'a făcut de către Augustul nostru Sveran că Principele Ferdinand, nepot al M. S. Regelui, a fost desemnat, conform art. 83 al Constituției, ca Moștenitor presumpțiv al Coroanei, și a primit titlu de Alteță Regală, Principe al României.

D. D. Cernătescu este numit în funcțiunea de subprefect la plasa Siretul din jud. Suceava, în locul d-lui Dimitrie Sinescu.

Sunt numiți și transferați în administrația județului Ilfov:

D. Alexandru Simionescu, actual subprefect al plășei Sabaru, în aceeași calitate la plasa Oltenița, în locul d-lui Ioan Ionescu, transferat.—D. Ioan Ionescu, actual subprefect al plășei Oltenița, în aceeași calitate la plasa Neogoști, în locul d-lui Nicolae Cihureanu, revocat.—D. Pavel Cartargiu, licențiat în drept, în funcțiunea de subprefect la plasa Sabaru. În locul d-lui Alexandru Simionescu, transferat.

D. Stefan Savopol, actual grefier-comptabil la plasa II în serviciul penitenciarelor centrale, e înaintat la gradul de grefier-comptabil la plasa I în același serviciu, în locul d-lui Alexandru Rădulescu, trecut în altă funcțiune, și d. Dimitrie Pandulescu, actual registrator al penitenciarului Văcărești, e înaintat în postul de grefier-comptabil la plasa II în serviciul penitenciarelor centrale, în locul d-lui Stefan Savopol.

D. dr. Drăghicescu, profesor de obstetrică teoretică și clinică obstetrică la facultatea de medicină de la Universitatea din București, e numit definitiv la catedra sa.

S'a aprobat propunerea consiliului profesoral al facultății de medicină din București de a se acorda studenților acelei facultăți 15 zile de preparare pentru examenul de fine de an, socotite de la 15 la 30 Iunie inclusiv.

Fabrica de produse chimice din Ploesti, proprietate a d-lui Ion Staia et Comp i s'a ridicat dreptul de a beneficia de avantajele legii acordate prin jurnalul consiliului de miniștri Nr. 4 din 2 Mai 1888, pentru că din constatările făcute de d. inginer inspector A. Beleş la fața locului, rezultă că menționata fabrică nu mai îndeplinește astăzi condițiile legii de încurajare.

Se acordă fabricii de cafea cicoare ce d-nii Heinrich Franck Söhne voesc a înființa în România următoarele avantaje:

- Scutirea de taxe vamale pentru importul rădăcinii de cicoare uscată pe termen de 9 ani.
- Scutirea de taxele vamale pe timp de 5 ani, pentru mașinile, părțile de mașini și accesoriile lor, necesare acestei fabrice.

## CORPURILE LEGIUITOARE

(SESIUNE EXTRA-ORDINARA)

## Camera

Sedinta de la 19 Mai 1889.

D. P. P. Carp protestează în contra biuroului, care a substituit voiața lui voință deputatului: l-a trecut în procesul verbal al ședinței de a seară că aștinut fără ca d-sa să fi manifestat voia în acest sens. **Prezidentul** face apel la Camera.

D. Panu vorbește în același fel. Se cere închiderea discuției.

După ce vorbește d. Nușoreanu în contra închiderii, discuția se închide.

D. Dim. Sturza interpelează pe d. ministru de interne asupra rigorii cu care se execută țerani la muncă șoselelor, tocmal acum în timpul muncii câmpului.—D. **prim-ministru** spune, răspunzând, că a făcut tot ce putea să facă și că nu e om care una să spuie și alta să facă.—D. Nic. Ionescu protestează cu violență în contra măsurilor stricte, nu generale, luate de minister în această privință. Măsurile luate sunt și ne practice și fără bun simț.—D. **Apostoleanu**, cu o furie de chimie, ia apărarea ministrului pe un ton a la Nae Postuleanu. După protestări și șgomot, discuția se închide.

D. Dim. Sturza își anunță a doua interpelare relativă la un subprefect. Ministru va răspunde la aceasta supre tref zile.

D. Popovici face o propunere cu expunere de motive ministrului de interne în contra fostului ministru de externe, și se trezește apoi în falomita ca reprezentant al țeranilor pe cari zice că i apară.

D. Nicorescu arată că aseară s'a petrecut în această incintă un fapt de o gravitate excepțională: prelungirea ședinței de noapte. Incepeți cum au sfârșit colectivității. (Applause prelungite.)

D. Iliu Isovranu, vice-prezidentul cu pricina, răspunde d-lui Nicorescu acuzându-l că a vrut să se facă ministru!

D. Tocilescu, în chestie personală cu d. Nicorescu declamând câteva vorbe, aduce aminte Camerii pe d. Iepurescu în toată splendoarea lui.

D. Resu vrea să spună ceva, dar mai întâi nu poate și apoi nu se aude.

D. Negoescu protestează în contra procedurilor pretinsei majorității. **Prezidentul** face scuze.

D. Manu, ministru de război, depune proiectul pensiunilor militare.

D. Chrisenghi își desvoltă interpelarea sa anunțată ministrului de justiție asupra nimirii d-lui Isovranu în funcția de membru al tribunalului Mehedint.

D-nu Chrisenghi arată că d-nu Isovranu a fost scos din magistratură de predecesorul d-lui Vernescu, din cauză că a aresat în calitate de procuror, pe d. și d-na Drăghicescu. Pentru a l' respăti, d-nu Vernescu l'a avansat. Ce să zică tinerii licențiați cari vâd că se fac astiel de avansări condamnabile. Un om care a făcut excese de putere merită a fi avansat?

D. Chrisenghi întreabă pe d. Gherassi ce are de gând să facă.

Imediat ce termină d. Chrisenghi, d. Vernescu se ridică pentru a răspunde. A fost îndată strigăt: **Gherassi. Gherassi.** Să vorbească Gherassi. (Mare ilaritate.)

D. G. Vernescu zice că d-sale îi tucumbă datorica de a răspunde. D-sa apără pe d. Isovranu, care e un tiner inteligent. A fost îndepărtat din magistratură din cauza unei mici greșeli. În calitate de procuror a aresat pe d. și d-na Drăghicescu, cari insultaseră pe mama și sora sa. Am cercetat dosarul și am crezut că nu trebuie sfârșimă cariera unui om numai din cauza unei mici greșeli. De multe ori mi s'a întâmplat să destituim tineri magistrați, și în urmă luând informațiuni, i-am pus la loc. D. Vernescu citează mai multe cazuri. Zice că a destituit un procuror din Buzău, care rău povăluit, a pământ un pretins acuzat. În urmă cercetând lucrurile, am pus iar în magistratură pe acel tiner.

**Vocii.** Rău ai făcut.

D. Vernescu termină spunând că nu primește lecțiuni de la d. Chrisenghi.

Se cere închiderea discuției.

D. Tache Ionescu vorbește contra și d. **Apostoleanu** pentru.

Discuțiunea se închide.

D. A. Marghiloman, în chestie personală, se apără de acușățiunile ce i'a adus d. Vernescu și pune într-o vie lumină situația d-lui Vernescu în fostul Cabinet, din cauza fărădelegilor căruia junimiiștii au fost siliți să se retragă.

Interpelarea d-lui T. Mateoescu o vom împărtăși cititorilor în întregul ei.

Ședința s'a sfârșit cu interpelările d-lui Nădejde.

## Senatul

Sedinta de Vineri 19 Mai 1889.

La ordinea zilei noua lege contra filoxerei.

D. Vilner declară că va vota contra legii din cauza reducerilor ce se fac în personalul serviciului filoxeric, lucru ce va lua din gura cător-va colectivități o sinecură.

D. N. Negrea cere ministrului de domenii să aducă un nou proiect de lege în locul celui de față din care n'a mai rămas nimic, fiind că mai toate articolele sunt modificate.

D. Flondor susține proiectul d-lui Păunescu.

Discuția se închide după ce mai vorbesc d-nii Cămarășescu și Gr. Păunescu.

Legea se ia în considerație.

Art. 1 până la 19 se votează fără discuțiuni mari.

La acest din urmă articol ia cuvântul d. T. Rosești, și arată că nu se dau destule garanții că pedepsele prevăzute pentru contravențiuni se vor aplica pe drept.

D-sa cere ca guvernul să ia măsurile eficace necesare pentru a pune de fie-care catătean în cunoștința regiunilor infectate.

Incheind d. Th. Rosetti exprima dorința de a vedea discuția continuă și mâine pentru a se mai chibzui.

Nu e nici un zor ca legea să fie votată azi în întregul ei.

D. Flondor propune un amendament

D. Gr. Păunescu spune că legea e elaborată de d. Lahovary sub ministerul d-lui Th. Rosetti.

D-sa susține pedepsele prevăzute în legea căci, ca să scapi de un rău, trebuie sacrificii.

## PELAGRĂ

## Raportul doctorului Neagoe

## Mijloacele ce ar fi a se întrebuița pentru combaterea pelagrei

Domnule ministru! Am avut onoarea a zice deja că mijloacele ce vor fi a se întrebuița pentru combaterea pelagrei vor trebui neapărat ca să fie ast-fel alcătuite, în cât de o parte, prin aplicarea lor, 'reul să fie lovit la rădăcină', adică să preîntîmăm desvoltarea boalei; iar de alta să vindecăm pe cel bolnav. În termenul tech-

nici medicali exprimându-mă, mijloacele sunt: a) profilactice, b) mijloacele curative.

Apoi mai este încă și organizația serviciului neapărat trebuincios pentru munierea acestor mijloace, precum și pentru controlul rezultatelor, al boalei în formele ei de creștere și de descreștere, precum și multe altele.

De oare-ce toate acestea la olaltă luate nu sunt atât de mărginite unele de altele în cât să se poată bine aprecia unde înceată domeniul unui și unde începe domeniul celui-alt, vâ rog, domnule ministru, permiteți-mi ca să le înșir în ordine practică, cronologică, dupe cum ar fi să se nască unul dupe altul.

Urmând ast-fel sper că voi fi mai bine înțeles.

## Propunerî:

1) Sa se constituie o comisiune centrală, cu reședința în Capitală, care numindu-se 'Comisiunea centrală pentru combaterea pelagrei', va purta toate agendele acestui serviciu, ținând din în timp în timp ședințele sale.

Comisiunea aceasta având de președinte pe d-nu ministru de interne, va fi ast-fel alcătuită: un medic, care va conduce serviciul în partea lui respectivă, un inginer, două mari proprietari cari nu fac agricultură prin arendași, ci își caută singuri moșia, două distinși bărbați cari cunosc păsările țeranului nostru.

2) În fie-care județ, prefectul, ca președinte, va conduce agendele comitetului instituit pentru combaterea pelagrei la care din oficiu este atașat medicul-șef al județului, inginerul județean, apoi două proprietari cari muncesc singuri moșia și două țeranului nostru.

3) În fie-care plasă, sub-prefectul va forma un comitet alcătuit tot asemenea celui județean; iar în comunele sub-prefecturii sale se va forma în fie-care câte un mic comitet comun, alcătuit din preotul comun, primarul, învățătorul și un fruntaș al satului. Mai ales comitele acestea ale comunelor vor fi de mare folos, atât pentru formarea unei bune statistice a pelagrosilor cât și pentru sprijinirea întregului serviciu ce este a se înființa pentru combaterea pelagrei.

Acest comitet va înregistra suma pelagrosilor și va da tot concursul cerut de comitetul județean orî central. Dacă în comună se află și vre-un medic cu reședința, atunci acest domn încă va fi membru al comitetului comun pentru combaterea pelagrei.

D-le ministru, aparatul acesta mare și complicat, precum se pare a fi la prima vedere, este de neapărată trebuință pentru asigurarea succesului produs prin o bună și regulată funcționare a instituțiilor pe cari voi avea onoarea a le enumăra mai târziu.

În cât atinge îngreunarea bugetului comun, eu sunt de părere că chiar prin acest aparat nu va fi mare, de oare-ce estiuina pelagrei ajungând deja la noi în așel stadiu critic, în cât să fie o estiuina deja națională și tot-o-dată economică, fie-care cetățean va înțelege că ast-fel de estiuini nu se pot rezolva alt cum decât prin concursul general al tuturor factorilor cari alcătuiesc Statul și națiunea.

Și concursul acesta nu poate fi altul de cât marele principiu al alcătuirii și înțării Statelor naționale, care, născut în Anglia, cel mai constituțional și mai național Stat din marele continent al Europei, zice: *ajutăți și singur.* Adică, ajuta d'aproapelui tăt, fără diferența de stratul social în care se afla el pus, și atunci ai ajuta înțregului, adică Statului, care este cea mai înaltă expresiune a puterii tale de viață națională!

Urmarea este că cel ce vor fi chemați a alcătuî acest aparat, nu l' vor privi ca un izvor de înmulțire directă a veniturilor lor, ci l' vor privi drept ceea ce este în fapt, un izvor de muncă obștească, prin care crește buna stare comună și privată și, prin urmare, aci își va găsi dreapta și rentabila răsplăd.

Căci unde este sănătate este putere, și unde este putere este avere publică și privată!

Atât de simplă este legea aceasta, în cât nu m'e inducesc că ea va fi bine apreciată și de întreaga națiune română, care, apreciind-o dupe adevărata ei valoare, în nenumerate rânduri a știut aduce giganticele jertfe, prin cari, și numai prin cari Statul nostru s'a știut salva de încercările grozave, cari ne au amenințat cu totala copleșire în prea multe rânduri.

Am trăit jertfid și muncind, și prin obștești jertfe, precum și prin obștească muncă vom trăi și mai departe, ca să ne împlinim falnica misiune cu care țăptura ne a înzestrat, misiunea exprimată în formă atât de clasică de bardul nostru național: *Doamne! pe lume cât am stat, pe tine te-am reprezentat!*

Gândirea aceasta poetică la aparență este proza vieții noastre milenare!

4) Să se opească prin legi aspre și potrivite vînderea, împărțirea și măcinarea pomuluiului stricat și mucezit.

5) În porturile noastre, poliția sanitară este obligată să controleze calitatea de pomur care se vinde de respectivii negustori, și cel stricat nu se poate vinde înainte d'a fi trecut prin procesul uscării artificiale.

6) Până ce estiuina cuptoarelor de uscat pomurului nu este tehnic pe deplin rezolvată, guvernul nostru va publica un premiu de 10.000 lei noi pentru practica și definitivă rezolvare a acestei estiuini. Premiul este internațional.

D-le ministru, din cele expuse deja ați bine-voit a vedea că comerțul nostru cu

cereale și mai ales cu pomur este expus unei grele lovituri, care este cu atât mai grea că o suferim pe îndrept.

În Europa noi suntem și trebuie să fim, după alcătuirea solului și a climei noastre, cei mai buni producători de pomur. Atunci nu ne este permis ca să dăm frîu liber necinstitei speculațiuni, care prin mârșava îndestulare a poției neastămpărate și nestânjinite de un necinstit căștig, să ne compromită unul din principalele noastre isoară de venit.

Dar precum avem dreptul d'a reglementa pe vizetor, tot ast-fel avem dreptul a l' reglementa și pe cumpărător, care, din impulsul mai sus numit este adus în pozițiune de a ne compromite piața de cereale.

Din această cauză propun următoarea măsură de precauțiune.

7) Nici un vapor, cri vas nu se încarcă cu pomur, până ce nu este vizitat de poliția sanitară a portului respectiv și nu se constată, că este pe deplin destoinic a transporta pomurul fără teamă că acesta, în decursul transportului, va fi neapărat espus stricăciunii prin muceziere.

Măsura aceasta ne o impune următorul fapt constatat, asupra căruia rog pe cei cunoscători de cauză ca să bine-voiască a se exprima.

Sunt multe vapoare și corăbii cari sosesc în porturile noastre încărcate mai ales cu cărbuni de piatră. Acestea îndată ce sosesc, descarcă cărbunii, apoi imediat spală părțile localităților de încărcat și iar răși imediat încarcă pomurul de transporta la destinațiunea sa. Pereții uzii d'o parte, iar de alta ventilația sērăcăcioasă a despărțimintelor corăbiei în cari se încarcă pomurul, neapărat că produce acel grad de căldură și umezeală, că muceziul, microorganismul numit: *mucor mucedo-mucor racemosus, penicillium maidis* etc. etc. să se poată desvolta și să își exercite influența lui stricăcioasă asupra calității pomurului. Marfa vîndută de excelentă calitate, prin ast-fel de greșeli, devine proastă.

Acest inconvenient se poate stîrpi!

Asemenea sunt unele vase atât de defectuoase, în cât nu sunt în stare a transporta pomurul în acel grad de calitate în care s'a încărcat.

Atunci nu știu de ce se purtăm noi vîna, piețele noastre și nu adevăratul vinovat?

Măsurile acestea, D-le ministru, vor mai avea încă și altă urmare bine-făcătoare nu numai pentru numele piețelor noastre de cereale, ci bine-făcătoare și pentru adevărată cunoaștere a cauzelor urzitoare de pelagra, adică vor dovedi că nu pomurul 'provinciilor Danubiene' este izvorul pelagrei!

(Va urma).

Ni se trimite următorul articol, cu rugămintea de a l' publica; — sunt întrînsul niște păreri personale în a căror discuțiune nu credem oportun a intra.

## Propunerî și modificări

la proiectul de lege pentru înaintări în armată al d-lui general Manu ministru de resbel.

După cum s'a putut lua cunoștința din unele ziare și din *Revista Armatei* 1) și după cum transpare din unele cercuri superioare, este foarte probabil că d. general Manu, ministru de resbel, va supune discuțiunii și aprobării Corpurilor legiuitoare un proiect de lege pentru înaintările în armată.

Reflectând la importanța acestei legi, atât din punctul de vedere al asigurării progresului instrucției, aptitudinii și al disciplinei în armată, cât și din punctul de vedere moral, social și material, ne grăbim a declara că inițiativa luată de d. ministru de resbel, este din cele mai laudabile, iar un asemenea proiect, care se preziceze odată spiritului și modalitățile înaintărilor în armată pe-o cale rațională, echilibrată și satisfăcătoare cerințelor armatei, societății și familiilor oficeresti, era din cele mai așteptate.

Necesitatea de a concilia meritele cu vechimea, progresul și diversitatea cerințelor artei moderne cu greutatele neînțăturabile ale spinoasei cariere militare, iar pe de altă parte greutatea vieții sociale mai cu seamă începând de la unele grade, în care majoritatea ofițerilor sunt însurați și cu copii, trebuia neapărat să triumfe odată, și să constituie obiectul principalelor preocupățiuni a șefilor și a leguitorilor.

Valoarea instituțiilor militare în genere nu se întemeiază de cât pe o rațională stabilitate organică adaptată cerințelor progresului artei, a timpului ce se considera, și a condițiilor sociale respective.

Prin urmare era natural de a face odată acest pas hotărî pentru îmbunătățirea soartei societății ofițerilor, și a le recompensa probele netăgăduite de cultură și inimă ce sunt chiamați a da în tot cursul carierei lor, prin ceva sigur, eficace și cu adevărat util.

Orî, aceste avantaje menite de a întretine stima, prestigiul și soliditatea carierei militare oficeresti în special, nu puteau mai bine să fie realizate de cât prin garanțiile ce le-ar procura legea asupra înaintărilor și a recompenselor, legea soldelor pe timpul serviciului activ, și n fine legea pensiunilor.

D-le ministru, din cele expuse deja ați bine-voit a vedea că comerțul nostru cu

După cum se vede, d. general Manu a știut a aprecia la timp atât durerile ascunse ale societății ofițerilor cât și interesele vitale ale armatei, și prin o procedură pe atât de sigură cât și de fericită a venit mai întâiu cu proiectul asupra legii pentru pensiunile militarilor și apoi acum cu proiectul pentru înaintările în armată, ambele, după cum am spus de cea mai mare însemnătate.

Dorința și satisfacțiunea noastră cea mai mare ar fi ca tot d. general Manu să grăbească cu revizuirea și a legii soldelor, și să prezinte Corpurilor legiuitoare un proiect de lege, în care să se aibă în vedere greutatea actuală ale ofițerilor și necesitatea absolută a unei mai raționale și mai suficiente remunerări, căci *din toate carierele, cariera militară este cea mai puțin răsplădită iar cerințele și greutatele i sunt înzeci mai mari.*

Cu toate acestea, de și prezentul proiect de lege asupra înaintărilor în armată este bine-voit și se prezintă cu multe probabilități de reușită, totuși, el nu corespunde pe deplin așteptările generale, și n special acelora adevăraților ofițeri de carieră, și nici nu asigură suficient cerințele reale ale progresului culturale și instrucției în armată, care sunt singurele garanții de succes în resbel.

Poate să fim înșelați în aprecierile noastre, dar credem că procedul d-lui ministru de resbel de-a imita în această privință unele din dispozițiunile reglementelor asupra înaintărilor din alte armate străine nu putea cătuși de puțin să își aibă loc pentru armata noastră, care se găsește în condițiuni cu totul diverse și prin spirit, și prin cultură, și prin ambiant.

Ar fi fost chiar de dorit ca acest proiect se fi fost cel puțin dat publicității mai din timp, pentru ca fie-care din cei interesați și competenți să l' fi putut analiza și discuta cu minuțiozitate și fără precipitare, și pentru ca toți aceștia din ofițeri să fi putut face la timp observațiunile, propunerile și modificările necesare de-a se aduce acestui proiect, care fără a perde cătuși de puțin ceva din valoarea și însemnătatea sa, ar deveni desigur o adevărată lege fundamentală și de soliditate a instituțiilor noastre militare.

În speranța că slabele noastre dorințe și aprecieri sunt împărțite de un cerc și mai larg de camarazi tot atât de bine-voitori intereselor armatei, de-ași abnega interesele lor personale pentru binele obșteș, și că propunerile și modificările ce reclam, modeste dar raționale, bine întemeiate, vor fi luate în considerație și împărțite tot atât de d. ministru de resbel și de onorabili membrii ai Corpurilor legiuitoare, ne permitem a expune aci, în sumar, principalele noastre vederi asupra sensului cum ar fi trebuit să fie întocmită această lege și care i sunt prin urmare punctele care i-ar trebui modificate și care anume conținutul acestor puncte.

Vederile noastre deși poate ar părea la prima vedere numai teoretice sau numai desiderate, totuși și pot găsi pe deplin în această lege aplicațiunea lor cea mai largă și concisă.

Principiile ce ținem să se observe și să se respecte la întocmirea acestor legi, sunt următoarele:

a) asigurarea progresului instrucției, dezvoltării aptitudinilor și solidității disciplinei;

b) recunoașterea meritelor complexe (alegerei), ca prima condițiune pentru orice recompense, — iar la merite egale vechimea;

c) recompensarea potrivită cu meritele, sigură și imparțială, și sub scutul legilor concise;

d) omogenitatea cea mai mare în proveniența ofițerilor combatanți ai armatei, din punctul de vedere al educațiunii și primei instrucțiuni;

e) publicitatea esamenelor pentru gradele de sub-locotenenat, căpitan și maior;

f) esamene suplimentare de aptitudine la gradul de maior, pentru ofițeri brevetati de stat-major, cari au reușit la esamenul de maior în arma lor;

g) încurajarea și avantajarea ofițerilor distinși, de carieră;

h) uniformitatea raportului alegerii către vechime pentru toate gradele, în timpul de pace;

i) recompensarea prin gradații în cazul lipselor de vacanțe pentru înaintarea, după curgerea unui număr de ani;

j) pregătirea sigură și solidă a ofițerilor de rezervă sau milițieni;

k) subtragerea condițiilor și a drepturilor câștigate la înaintare de la orice rea interpretare, fluctuațiune sau bunul plac;

l) reglementarea condițiilor pentru eliminare și trimitere înainte consiliului de anchetă pentru incapacitate.

Astfel, pentru satisfacerea cerințelor acestor principii, va trebui ca în proiectul de lege în estiuine, să se introducă neapărat o serie simțitoare de modificări, pe cari le vom enumera îndată, și pe cari credem că atât d. ministru de resbel cât și d-nii membrii ai corpurilor legiuitoare se vor grăbi a le lua în considerațiune, și a le introduce în corpul legii, în sensul și sub forma ce vor crede mai nimerită.

Luând pentru aceasta drept bază, acelaș proiect de lege, al d-lui ministru de resbel, iată în ordine lor de succesiune pe articole, modificările ce credem neapărat utile de a se introduce în viitoarea lege pentru înaintările în armată.

1) la art. 4 alin. c, să se modifice astfel :

c) "De n'a servit 2 ani minimum ca sub-otfer într'un corp al armatei, sau de n'a satisfăcut condițiunilor examenului de ofiter al școlilor de ofiteri, sau al unei alte școli de ofiteri, înscu cu program identic des-voltat."
Conform acestui alin. c școala sub-ofiterilor de la Bistrița, va trebui să aibă același program ca și școala de ofiteri, altfel nu s'ar înțelege pentru ce această nedreptate și nepotrivire de la început în cultura atât generală cât și militară a ofiterilor, și care stabilește de la început un precedent de distincțiune între valoarea și proveniența ofiterilor, ale cărui consecințe după atâtea ani de experiență le-am recunoscut că sunt regretabile.

Și mai nimerit ar fi încă, dacă toți sublocotenenții de infanterie, cavalerie și artilerie ar proveni cu toții din aceeași școală militară, cum era mai înainte, și apoi fiecare din ei, cu timpul, s'ar specializa în arma lor respectivă.

Numărul ofiterilor necesari a improspăta pe fiecare an cadrele ofiteresci ale armatei nu este atât de mare ca aceasta să nu se poată realiza. În toate celelalte armate streine, unde mai există în parte acest inconvenient, nu însă și în privința programelor, se aduc sistemului aceleași critice serioase și se tinde al unifica cu totul.

2) art. 6, să se modifice astfel :
"Nimeni nu poate fi numit locotenent, de n'a avut cel puțin 2 ani de serviciu efectiv în arma din care face parte, în gradul de sublocotenent, din care cel puțin șase luni de serviciu efectiv la trupă ; sunt dispensați de acest stagiul numai ofiterii elevi ai școlilor speciale de aplicație și de rebel, sau cei din orice alte școli militare din străinătate. Aceștia însă, perdeste avantajii, de in-dată ce ei n'au terminat cu succes studiile școlilor respective.

(Această excepțiune este absolut necesară ; altfel nu s'ar mai avea nici un ofiter în școlile citate și instrucțiunea armatei și corpul ofiteresc ar suferi foarte mult. Avantajele ce li se crează, au în vedere probabilitatea că acești ofiteri terminându-și cu succes studiile de prin școlile, vor avea tot timpul de ași căpăta practica necesară mai cu înlesnire și mai cu profit pe timpul stagiului până la căpitan și ca căpitan.

(Va urma).

CRIME-DELICTE-ACCIDENTE

Jud. Valcea. — În ziua de 24 Aprilie a. c., locuitorul Nicolae Preda Ionete, din comuna Lăpușata, care era bolnav de 3 luni, s'a sinucis, prin spânzurare, cu un braț de un căprior în podul casei, și aceasta pe când atât copii cât și soția sa erau duși la munca câmpului.

Jud. Vlașca. — În ziua de 1 Mai a. c., doroanții Radu I. Pandeles și Marin M. Mitrache, din comuna Crevenicu-Rădulesci, luându-se la ceartă și bătându-se, cel d'antoiu a lovit cu ciomagul în cap pe Mitrache, din care cauză acesta a doua zi a încetat din viață.

Casul s'a cercetat de d. procuror, care a arestat pe vinovat.

Jud. Prahova. — În noaptea de 3 Mai a. c., a luat foc o magazie de d-lor frați Schiel, proprietari ai fabricii de hârtie din cătunul Bușteni, care, magazie, cu tot concursul dat, parte a fost consumată de flacări și parte s'a distrus.

Din cercetările făcute se presupune că incendiul provine din rămășițele de hârtie aflate în acea magazie ce conținea o mulțime de cutii făcute pentru chibrituri, în care se aflau capace de chibrituri cari, cu încălzirea timpului, aprinzându-se, au făcut explozie.

În ziua de 2 Mai a. c., căzând o ploae cu grindină pe teritoriul comunei Teșila, s'a cauzat mai multe pagube : a distrus câte-va țărini cu porumb, a înecat două vaci, două capre și patru oi, precum și pe individul Spiridon Ioan Năhul, în etate de 33 ani.

Ploaia a mai distrus și două podețe de la șoseaua comunală.

Jud. Gorj. — În ziua de 7 Mai a. c., locuitorul Ion Fulgă, din comuna Magheresci, s'a găsit spânzurat într'un crâng de pădure. Motivul sinuciderii se zice că ar fi multele suferințe.

Jud. Bacău. — În seara zilei de 8 Mai a. c., locuitorul Toader Ivan, din comuna Căiuți, s'a dus la moara d-lui George Doicic, de pe teritoriul comunei Bogdan, să macine nisecul popușof. La 9 Mai dimineața s'a găsit mort în podul morei, și, cu toate că asupra morței lui nu există bănuială, totuși s'a înconșciințat parchetul.

DIVERSE

Vegetațiunea de la 21-27 Aprilie st. n. — Temperatura ridicată din această săptămână a făcut ca vegetațiunea să se desvolte cu multă activitate, astfel că acum mai nici o specie nu mai presintă crângi goale ; ele sunt, afară de foarte puține excepțiuni, ornate cu foi și flori precum ur-

mează : Bradul (Abies pectinata), Molidul (Abies excelsa) și Pinul (Pinus sylvestris), muguri foarte desvoltați, unii chiar încep a se deschide.

La Gladia (Gledetschia triacanthos) și Sophora japonica încep a se desface. La Beșicosă (Colutes arboreosens), Mierea ursului (Celtis australis), Dud (Morus alba), Enuper (Juniperus comunis), Frasin (Fraxinus excelsior), Nuc (Juglans regia), Oțetar (Rhus typhina), Persic (Amygdalus persica), Salcâm (Robinia pseudo acacia), Vița (Vitis vinifera), foile au apărut însă sunt rudimentare, florile la unele specii apărute la altele încep a se forma.

La Alun (Corylus avelana), Gutuiul (Cydonia vulgaris), Mărul (Pyrus comunis), (Quercus), Salcia pletoasă (Salix Bablonica), Tei (Tilia) Vișin (Cerasus acidia) și Zăzăr (Armeniaca vulgaris), foile desvoltate nu au ajuns mărimea normală, florile la pomiferi mai cu deosebire fecundate și chiar scuturate, la unele chiar s'a format fructul.

La Agraș (Ribes grosularia), Artarul târârc (Acer tartaricum), Caprifoaia (Lonicera caprifolium), Corcodușul (Prunus inșitia), Cireșul (Cerasus avium), Cuișorița (Ribes aurea), Castan sălbatic (Aesculus hippocastanum), Carpen (Carpinus betulus), Corn (Cornus mas), Coacăzul (Ribes rubrum), Cloctociul (Staphylea), Jugustru (Acer campestris) Liliacul (Syringa vulgaris) Lemn căinesc (Ligustrum vulgare), Măceșul (Rosa canina), Mărul pădureț (Malus acerba), Mălinul (Prunus padus), Plopul alb și piramidal (Populus alba et pyramidalis), Prunu comun (Prunus comunis), Pădăcelul (Crataegus), Porumbar (Prunus spinosa), Sorb (Sorbis), Salba moale (Evonymus europeus) Socul (Sambucus nigra) Teisorul (Spiraea), Symphoricarpos vulgaris, Ulmul comun și răios (Ulmus communis et super), foile sunt complet desvoltate, florile la parte din ele apărute, la altele înflorite, fecundate și trecute.

Statistica în America. — Birorul de statistica din America a publicat rezultatele anului agricol de la 1 Iulie 1887—30 Iunie 1888, din care se vede că totalul exportățiunilor a Statelor-Unite americane se urcă la cifra de 3 miliarde, 419 milioane 310,520 lei noi, din această colosală sumă, pentru produsele agricole se cuvine 2 miliarde, 504 milioane 200,430 l. n. sau 73,23%. În comparațiune cu exportățiunile anului 1880—81 diferința este următoarea:

Amul 1880-81 1887-88 L. n. L. n.
Boabele și farina a dat. 1,847,783,600 635,953,435
Carnea și alte produse de fermă 784,049,200 465,293,525
Animale 82,061,990 64,425,150
Fructe 22,198,595 17,561,040
Boabe (cereale) 5,813,780 7,583,318
Legume 7,554,170 6,200,135
Hamei. 10,084,850 6,015,300

Din acest tablou se vede că țira exportățiunilor exprimate în bani s'a micșorat în mod simțitor în acești din urmă 7 ani, și această micșorare se esplică numai din cauza prețurilor care s'a micșorat aproape pe fie-care an regulat la toate produsele expediate pentru Europa etc.

Această scădere de la 1868 este mai mult de 50 la sută pentru grâu, porumb și faină, și aproape de 33 la sută pentru grăsimi și brânzetur.

Ridicarea taxel vamale la secură și faină de secură. — Această urcare a taxel s'a votat deja în Parlamentul francez cu 324 contra 168, se crede că această lege va fi votată și de Senat fără nici o modifițațiune.

Legea este astfel schimbată ; se cara de provenință din Europa va fi taxată cu 3 l. n. la suta kilogram, iar faina cu 5 l. n. Cea de provenință estra-europeană, va fi taxată cu 6 lei n. la suta de kilograme, iar faina de secură cu 8 lei n. și 60 centime la suta de kilograme. Mai rămâne ca Camera franceză să mai urce tariful vamal asupra grăului, fainei de grâu și asupra porumbului, ceea ce cu timpul suntem siguri că voiața agricultorilor francezi va fi îndeplinită tocmai.

MAI NOU

L'Indép. Roumaine, când are pică pe cine-va, nu și cântărește cuvintele. În numărul ei de ieri, foaia d-lui George Lahovary califică de saltimbancă pe d. Dim. Brătianu, cu care d. G. Lahovary și-a început cariera, și pe d. P. P. Carp, cu care d. G. Lahovary a trecut hopul alegerilor. Eacă desigur o independență de caracter care face elogiul inimii și o moderațiune de expresiuni care dă cea mai înaltă opiniune de vederile politice.

Aseară, d. P. P. Carp a plecat pentru 48 de ore în Moldova; d-sa se va întoarce Duminică seara.

Azi pleacă la Paris d. și d-na Scarlat Ferechide cu copiii d-lor.

Voiața Națională de azi pune în gura d-lui V. Vineș niște expresii necuviinșioase la adresa d-lui Carp, garantând totdeodată absoluta lor esacitate.

Dacă toate știrile pe cari le garantează sunt tot așa de adevărate ca cea privitoare la amicul nostru, fostul prefect la Ialomița, apoi bine mai servește pe cititorii săi Voiața Națională!

Ce valoare vor fi având știrile negarantate formal ?

Tare trebe să fi usturat pe guvernanti interpelarea d-lui Maiorescu dacă judecăm după tonul violent cu cari discută miniștrii, prin odăile Camerei, critica calmă și ironică a interpelatorului.

D-nii Lahovary, Vernescu, Manu, înconjurată de aspiranții la prefecturi, vursău foc. Numai bietu d. Lascar Catargi sta ploat, simțindu-și inferioritatea.

Ceace este mai ciudat, e că chiar Naționalul a început să persifize pe președintele consiliului, spunând la Ultima oră, că d. Catargi a răspuns la interpelare cu un succes imens ! ?

Eminentul profesor de drept roman, d. G. Danieleanu, a declinat onoarea ce i s'a făcut de guvern, propindu-i un fotoliu la Înalta Curte de Casațiune.

D. Danieleanu preferă să rămână al studenților și în barou.

Ieri circula vorba, că guvernul ar avea intențiunea să ceară votarea în bloc a bugetelor.

Atât ar mai trebui.

Atitudinea luată de Lupta și de Națiunea față cu guvernul d-lui Catargi, considerat ca un adevărat pericol, a tulburat mult sterile cărmuirii.

D. Dim. Sturdza pregătește o importantă publicațiune asupra unirii țerilor surori, Moldova și România.

Evoluțiunea d-lor deputați Tzoni și Tocilescu către guvern e consumată. Primul, mai calm și meditativ, par-că simte căte un fior de remușcare. Secundul, învăpăiat și ușurel, se avintă în fruntea zeloșilor. Unul e deplăns, altul e luat în glumă.

Ultime Depeși Telegrafice

ALE ROMÂNIEI LIBERE.

Gmunden, 31 Mai. Regele Danemarcei a plecat la Wiesbaden ca să facă băi timp de trei săptămâni. Regina va rămânea la Gmunden.

Roma, 1 Iunie. Regele și prințul de Neapole au plecat din Milano și s'osesc azi la Roma. — Președintele Camerii invitând pe deputați să meargă în întâmpinarea regelui la gară, d. Imbriani a strigat : «Noi cestilați ! nu vom merge la întâmpinare, nu pentru lipsă de deferență către capul Statului, dar pentru a protesta încontra politicei externe a guvernului.» Vii protestări s'au ridicat la aceste cuvinte pe băncile majorității.

Londra, 1 Iunie. Camera lorzilor a adoptat definitiv bilul în privința spiriților stoteli.

Viena, 1 Iunie. În adunarea generală a societății austro-ungare pentru drumurile de fer ale Statului, prezidentul răspunzând la o interpelare, a zis că consiliul de administrație n'are cunoșcință de agitațiunile antisemite făcute de ampoliați. Se va deschide o instrucțiune asupra acestel cestiumi, și dacă agitațiunile semnalate există li se va pune cu energie capet. Răspunzând la o altă interpelare, d. Joubert a declarat că în afacerea drumurilor de fier orientale, societatea nu s'a condus de motive politice ; ea a avut în vedere numai interesele sale economice, păzind pe ale Austro-Ungariei. Chestiunea drumurilor de fer orientale, nu e părășită. Administrațiunea se va silii să resolve într'un chip multumitor această importantă cestiuie. D. Hieronymi a declarat falsă noutatea stabilitii unei înțelegeri cu societatea rusă de navigație cu vapoare. Adunarea a adoptat hotărârea unu acționar ce formulează urări ca negocierile privitoare la drumurile de fier orientale să continue așa ca să asigure societății avantajele dorite. D. Joubert a fost reales preșident al consiliului de administrație.

Londra, 1 Iunie. Regina însoțită de prințul Enric de Battenberg și de prinșesa Luisa de Schleswig-Holstein, a trecut în revistă trupele de la Alderhorst. Ducele de Cambridge, generalul Wolseley, și un mare număr de ofiteri superiori au asistat la această revistă, la care au luat parte 12,000 de oameni.

Paris, 1 Iunie. O telegramă din Haiti spune că trupele lui Legitime au fost bătute de ale lui Hippolyte. Acesta a intrat în Port-au-Prince și a fost proclamat de soldații săi preșident provizoriu în Haiti.

Belgrad, 1 Iunie. Mitropolitul Mihail a primit ieri vizița regenților, a înalților demnitari, a autorităților civile și militare, a numeroși streini mai cu seamă ruși, și a diferiți bulgari priștre cari și d. Zancoff.

Atena, 1 Iunie. Curtea cu jurați din Lamia a coudamnat la trei ani închisoare pe d. Choidas pentru articule publicate în Rhabagas și ofensatoare pentru rege. Editorul lui Rhabagas a fost coudamnat în contumacie la șapte ani reclusiune. — Se crede că ministerul va fi completat înainte de plecarea regelui la Petersburg.

Viena, 1 Iunie. Fremdenblatt nădăjdește că regența și guvernul din Serbia vor proba că era exploziunii patimilor populare a trecut și că Serbia, ajunsă Stat neatrnat, trebe să adopte un mers regulat în dezvoltarea ei interioră. Ei trebe să vegheze la siguranța tutulor cetățenilor, de la ei depinde respectarea legilor și reprimarea în mod esemplar a tuturor esceselor. Serbia n'are în Austro-Ungaria decât amici sinceri, cari fi doresc o prosperitate perfectă. Dar pentru aceasta fi trebe pace în interior și în afară, precum și respectul legilor și al drepturilor.

(Agenția Română)

BIBLIOGRAFII

Din "Biblioteca de lectură pentru tinerimea română de ambe-sexe, elaborată de d. I. M. Răureanu, sunt depuse spre vânzare la librăriele d-lor Socco (calea Victoriei, 7) și Ioanișiu (strada Șelarii, 18-20) următoarele cărți, aprobate de onor. minister al instrucțiunii, a) pentru citire în școlile publice primare, b) pentru analize literare în cursul secundar, c) pentru biblioteci școlare și populare, d) pentru distribuțiunil de premie șclare.
Istorieare pentru copii. — Noue Istorieare pentru copii. — Datoriile copiilor către părinți. — Cele două surori. — Familia creștină. — Privighetoare. — Mielul. — Ajunul nașterii Domnului. — Inelul găsit. — Rosariul. — Oușle Pascelor. — Emigrații la Brasilia. — Cei doi frați. — Reza de Tanneburg. (Toate acestea a câte 60 bani exemplarul) Franklin (opere alese), a 60 bani.

Nicotin. D. Macsimilia Popovicel ne trimite o broșurică, în care tratează despre o metodă nouă de a determina cantitatea nicotinic în tutunul românesc pe baza cercetărilor sale făcute în institulul de fisiologie din Berlin. Autorul declară că metoda dsale intrece în simplicitate și în siguranță toate metodele cunoscute până aci. După d-sa soiurile de tutun cultivat în România conțin ceva mai mult nicotin de cât au aflat alți experimenterii. Așa d. e. persiceanul are 2.91 la sută, Samsarul 2.82, Iacă calitatea I conține 3.68 clasa III însă 3.88 pe când în Tarcia tot acest soi conține 3.62 și 3.51. Cel interesanți vor afla aceste date în detail în broșura autorului scoasă din Zeitschrift fur physiologische Cehmie.

Ati apărut broșura Utilitatea Cetăților, răspuns la discursul Prințului Nicolae Bibescu, de Locot-colonel Gr. Crainiceanu.

REVISTA PEDAGOGICA

"LUMINA PENTRU TOTI"

Apare în București de două ori pe lună Director, ENIU BALTEANU Calea Moșilor No. 138. Abonamentul pe an 12 lei.

Cuprinsul N-riului 23-24, anul IV, 1-31 Mai 1889
Inlesniri pentru plata abonamentului, Directia 725
O cestiuie pedagogică, E. B. 726
Lucrul manual în școlile primare, conferință ținută la Ateneul din București, în seara zilei de 4 Martie 1889 de d. Serafim Ionescu, revisor școlar. 734
Știința la îndemâna tuturor sau viața omului și a animalelor, Edem 741
Șarpele (balaadă) cules de la moș Ivan Știrbu Pucele de meserie plugar și lautar, în etate de 72 ani, originar din Ilfov, de Panu I. Gilorteanu, invetator com. Budești, jud. Ilfov. 746
Didactica Magna de Amos Comenius, tradusă în românește de Petru Gârboviceanu, dr. în filosofie și pedagogie, profesor de filosofie la Seminarul Central, și de limba română la școala Normală a societății din București. 746
Șiște din istoria pedagogiei, E. B. 756
Instrucțiunea educatoare în școala populară, dupe G. W. (Gaz. Trans.) Valeriu Florian 763
Din metoda științelor matematice în școala primară, de V. Gr. Borogovan, profesor de pedagogie la școala normală de Institutul din București. 775
Binefăcători ai școlii rurale, Redacțiua 780
Iniștiri pentru cititorii noștri, Eniu D. Balteanu 783
Oare-care completări, Redacțiua 785
Tabela materilor cuprinsc în revista Lumina pentru toți anul IV apărută de la întâiu Iunie 1888 și până la întâiu Iunie 1888 785

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vatra și

ALB DE DRAGAȘI din recolta anulii 1888. — 15 fr. vatra la PAUN POPESCU & Comp., 19, STRADA LIPSCANI 19.

RECLAME

Atragem atențiunea onor. cititorii asupra acestui anunț al renumitei firme Valentin & Comp de Hamburg, în privința loteriei de Bani din Hamburg, care fără îndoială trebe să ocupe interesul publicului, și oferă ocazia la fie-care, cu puțină cheltuială, a încerca norocul său.

De vânzare Casa cu locul, grădina și toate împrejurimile lor din strada Scurtă Nr. 2, suburbia Ceauș-Radu, doritori se pot adresa la proprietara ce locuiește în acea casă.

Desfacere de mobile noui La magazinul repausatului Alex. Ionescu, calea Victoriei Nr. 100, vis-avis de Cișmeaua roșie la Jerkey Club în curte se găseșe garnituri complete de mobile și oglinzi cu prețuri foarte reduse.

Dr. N. Drăgulănescu dă consultațiuni în toate zilele de la orele 1—4. — Strada Rotarilor, 8 bis.

Dr. G. Crainicean.

Medic-oculist Bulevardul-Elisabeta Nr. 12. Vis-à-vis de Băile Eforiei.

VASILE VINEȘ

Doctor în drept de la Facultatea din Paris Advocate 58, Strada Scaunele 58.

Lăptăria „Flora“

RESTAURANT Soseaua Kisseleff, pe mâna stângă Am onoarea a aduce la cunoștința onor. public că am deschis pe Șoseaua Kisseleff, în apropiere de rondul al doilea, un stabiliment de LAPTARIE cu o grădină frumoasă, unde se pot găsi în orice timp toate produsele de lăptărie ca : lapte dulce și bătut, smântână, brânză, unt proaspăt, cafea cu lapte, ciocolată etc., tot felul de mezeluri și mncări calde foarte gustoase. Asemenea m'am aprovizionat cu vinurile cele mai bune indigene și streine precum și liqueruri fine, etc. Se fac transporturi de lapte la domiciliu după cerere. Pentru timpul nefavorabil și earna amaranțat mai multe apartamente, cari vor sta la dispozițiunea onor. public. Serviciu prompt, prețuri moderate. (12-7) Cu stimă M. HUER

Un tână

dorește a da meditațiuni de clasele primare, gimnasiale, de limba franceză și germană. Poate chiar a se angaja și la vre-un birou ca copist cu condițiuni avantajoase. Strada Cișce, No. 6 bis, sub. Isvor.

D-ruil NEAGOE, str. Dio-

3, dă consultați în toate zile între orele 2 și 3 p. m.

BURSA DIN BUCUREȘTI

19 (31) Mai 1889.

VALORI Turgul liber Cota oficială
Rentă română perpet. 1875. 97
Rentă română amortisabilă. 97 1/2
Rentă rom. (rurala convert.). 85
Obl. de stat C.F. Române 6 1/2 100 1/2
idem idem 5 1/2
Imprum. Stern 1864. —
idem Openheim 1866. —
idem Oraș București. 88 1/2
idem idem din 1884. —
Imp. or. B. cu prime loz fr. 20 105 1/2
Cred. fonciar rural. 7 1/2 97 1/2
idem idem 5 1/2 100
Cred. fonc. urb. din Buc. 7 105
idem idem. 6 1/2 102
idem idem. 5 1/2 95
Cred. fonc. urb. din Iași. —
Obl. casel pension. fr. 300 250
Lozuri otomane —
Pausa —
Korinth —
Banca naț. ult. div. 77. 40 —
Dacia-Rom. ult. div. 21 lei. —
Naț. de asig. ult. div. 16.50 —
Banca rota. ult. div. fr. 10. —
Soc. rom. de cons. ult. div. —
Soc. Baz. art. ult. div. lei 20 —
Soc. rom. de hâr. ult. div. —
Soc. de reas. ult. div. 15 l. a. —
Naț. de asig. ult. div. 94.40 —
Soc. de cons. ult. div. —
Cred. de hârtie ult. div. —
Agio în bursă. —
Banca națională a României compt. 6 1/2
Avansuri pe efecte. 7 1/2
Avansuri pe lingouri. 7 1/2
Tendința pieței. Fermă

CASA DE SCHIMB MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, in palatul 'Principele Dimitrie Ghika, Dacia-Romania' Strada Lipscaan, in fața nouă clădirii a Băncii Naționale. BUCUREȘCI

Cumpără și vinde efecte publice și face orice schimb de monedă

Cursul pe ziua de 20 Mai 1889

Table with exchange rates for various currencies and goods, including gold, silver, and banknotes.

Dr. LUCA THEODORIU

dă consultații de boale interne și sifilitice 12-2 p. m.

50-Strada Sfinților-50

In villa Luther din Sinaia situată in locul cel mai incântător, sunt de inchiriat peste vară camere mobile;

Lecțiuni pentru clasele primare

de limba germană, sârbă, franceză și de limba română pentru germani, etc.

IORDACHE N. IONESCU

RESTAURANT Nr. 3 Strada Govaci, Nr. 3.

A. Carol Pfeffer

Atelier de Legătorie 5. Strada Regală. 5

N. LUPAN & D. FURNICA

Magasin de Palării și Blănării

Advertisement for N. Lupan & D. Furnica, featuring a hat illustration and text about clothing and accessories.

MONITORUL COMUNAL

AL PRIMARIEI BUCUREȘTI

Nr. 12. - Administrația Pasagiul Român. - Nr. 12

Primește anunțuri și inserțiuni cu prețuri moderate

La Tipografia Curții Regale, se află de vânzare hârtie maculatură.

CASA DE SCHIMB & COMISIÓN RUSSU & JACOB

La 'Bursa' Română 2, Str. Lipscaan in fața vechiului Palat Dacia 2

Cumpără și vinde efecte publice și face orice fel de schimb de monedă.

Cursul pe ziua de 20 Mai 1889

Table with exchange rates for various currencies and goods, including gold, silver, and banknotes.

Banca Națională a României SITUAȚIUNE SUMARĂ

14 Mai, 1888. 6 Mai 18 1889.

Table showing the financial status of the National Bank of Romania, divided into Active and Passive sections.

EU ANNA CSILLAG

Advertisement for Anna Csillag, featuring an illustration of a woman and text about her hair care products.

Mare Depou de Vinuri de Drăgășani HOTEL KIRIAZI

Vinde en gros și en detail Vinuri veritabile de Drăgășani VECHI și NUOI

FABRICA DE PARCHETE BUCHER & DURRER

București. - Strada Berzei 69. Specialitate de parchete masiv

TURNATORIA DE FER SI ATELIER MECANIC

P. KEILHAUER 59 și 34, Strada Isvor București, 59 și 34.

Atelierul meu fiind prevăzut de toate accesoriile cele mai noi și perfecționate poate executa orice comandă de această branșă într'un mod solid și prompt după modele și desemnuri.

- List of mechanical services and equipment: Pompe de toate stemele, Robinete pentru Apă și Aburi, Tuburi de fer, tuți și plumb, etc.



CONDUCTE DE APA

cu autorizațiunea onor. Primării cu stimă, P. Keilhauer 39, și 54, Strada Isvor, București, 39 și 54.

STATE de Lefuri pentru ministerul Cultelor și Justiției se află de vânzare la tipografia Curții.

MARE LOTERIE DE BANI

Garantată legal de înaltul guvern din Hamburg

Loteria de bani cea mai nouă aprobată de înaltul guvern din Hamburg și garantată cu toată averea Statului, conține 100.000 lozuri, din care 50.200 câștigă sigur.

9.537.055 Mărci.

Un avantaj însemnat al acestei loterii de bani este în aranjamentul favorabil, că toate 50.200 de câștiguri, însemnate în tabela de alături, ajung a fi rezolvate deja în puțin timp și anume în șapte clase succesive.

Table showing lottery prizes and odds, including a 500,000 Marc prize and various smaller amounts.

Procedul de calcat rufe

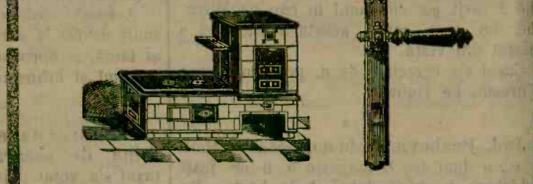
cel mai ieftin, fără nici un miros și neinterupt este: cu ferul de călcat patentat și Cărămizi de cărbuni de lemn

Indată ce se roșeș în foc cărămizile (briquettes) se poate călca neinterupt, fără un alt foc, fără a se simți cel mai mic miros, în modul cel mai comod, cu ferul de călcat patentat și cheltuielile sunt pe ceas de 3 centime.

Depoul principal: Pentru Moravia, Silesia, Galiția, Bucovina și România al cărămizilor de cărbuni de lemn din fabrica arhiducelui Albrecht, la: Johann Rosner, în Teschen (Austria).

INSTIINȚARE

Se află de vânzare la tipografia noastră Condiții de achitare retribuțiilor, imprimare, cu toate rubricile necesare, numerotate, șnuruite, cartonate și întocmite pentru un an de exercițiu bugetar, întocmai după cererea înaltei Curți de conturi.



Atelier pentru instalațiuni de încălzit central calorifer și ventilațiuni

FRANZ KARLY București, Strada Saturn 23 (Isvor)

Executare de construcțiune în fer, lucrări de lăcătușerie fină și de bina, scări spirale de fer forgat, paratonere, etc. etc.

DESFACERE TOTALA 30%

Autorisată de Onor. Camera de Comerț și magasinul de Lipscaan

A LA VILLE DE PARIS

Strada Lipscaan No 14 și Smârdan No. 21.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. Public și în special Clientele mele că din cauza retragerii mele din Comerț, m'am decis a desfăce mărfurile mai jos notate cu 30 la sută mai puțin din costul lor, adică: